

מגילת אסתר

הרמב"ן

היה נענין שני מלכותו של דוד יהודה ב"ר אומר השבון מרובם
 בולע חשבון מועט. והשלישי שכיון שנאמר למשה בסיני שקבלו
 עליהם ישראל מלות ב"ד הגדול וזאת הם וחקיו את אלו
 כבר נאמרו כלם למשה בסיני אין הפרש ביניהם באמירת
 סיני אלא שזה בפרט וזה בכלל [וא]. וכבר הראית לדעת
 מדברי הרב שמה שהכמים חדשים צמלות העתידות להתחדש
 שקבלו אותן עליהם בסיני באותה שהזכיר מפרק שבעות
 הדיונין (דף ל"ט) וכן מלינו כשהשביע משה את ישראל אמר
 להם הוו יודעין שלא על דעתכם אני משביע אתכם אלא
 על דעתי ועל דעת המקום שנאמר ולא אתכם לבדכם אנו
 כורת את הבית הזאת ואת האלה הזאת אין לי אלא מלות
 שנלכו בסיני מלות העתידות להתחדש כגון מקרא מגלה מנין
 כלומר מנין שהשביען משה עליהן על דעתו ועל דעת המקום
 ת"ל קיימו וקבלו קיימו מה שקבלו עליהם כבר, הרי זה
 דבר מפורש (ח) שקריאת מגילה מקובלת מסיני ונכרת עליה
 ברית כשאר המלות וזאת זה שבעה על דעת המקום א"כ
 למה לא נאמרו עליה ועל כיוצא בזה נאמרו למשה בסיני
 ואם לא יהיה הברית אשר נאמר בזה בסיני אלא שואמינו
 בכל מילה שיסדרו אותה הנביאים והחכמים אחרי כן כמו
 שהרב מפרש בראש כל זה לא יפגום שלא יוכלו לומר בזה
 נאמרו למשה בסיני כמו שנאמר קיימו מה שקבלו עליהם
 כבר בסיני :

והנה בראש איתנו משך הענין לדבר במה שהרב
 מתמיה איתנו. הוא ז"ל סבור (א) שיש בכלל לאו
 דלא תסור כל מה שהוא מדברי חכמים בין שהן מלות כגון
 מקרא מגילה ונר חנוכה או שהן מן התקנות והסיוגין כגון
 צר עוף בחלב ושניות לעריות בין שהם בקום עשה כגון שלש
 תפלות

זקן ממרא אינו חייב אלא על דבר שזדונו כרת ושגגתו הטאת
 לאו דלא תסור הוא עובר בכל דבר מדבריהם שאם לא כן אדמפלגי בעל איזה דבר חייב לפלגו בעל איזה דבר פטור לנאמר
 אפילו בלאו. ואין לומר שכולי עלמא מודו בזה שאינו עובר כלל בדבר שהוא תקנתם או גזרתם ולכן לא נחלקו עליו. שא"כ
 היה להם להשמיענו כלם יחד שאין עובר על דבריהם לאו כלל. אמנם בעל זוכר הריקע כתב בשורש זה שהביא בספרו כי
 יש לחמוק מסכרת הרב שסובר כי העובר על מלות דרבנן עובר על לאו דלא תסור שזה הוא הפך ממך שהעלו צ"י ג'
 משביעית (כ"א ע"ב) ור"ש פי' בתרא דיומא (דף ע"ג ע"ב) ששם אמרו מי שנשבע שלא לאכול ואכל נבלות וטרפות חייב
 ק"ש

יד ה' צו

"נאמרו לו למשה בסיני" מ"מ בכלל גם מלות שנאמרו לאחריו. ומקודם נעמד הר סיני ובעתם לאחריו. וכמו שכתב
 רבינו בשרש השלישי וז"ל ואמנם כוונתו באמרו בסיני לפי שיעקר התורה היה בסיני ע"כ. אמנם כולם כן מסוג אותן
 המלות שנאמרו לישראל ע"י משה. אבל אותן שתקנו חכמים אח"כ אינו מסוג הזה כלל כמו שיתבאר. וממלות שנאמרו בעתם
 בלא"כ לא קשה. דנתינת התורה ע"י משה כבר סיני לא היה יום אחד ולא יומים. אלא נמשך והלך זמן ארוך עד אחר
 הקמת המשכן כמ"ש רש"י ז"ל (תענית כ"א ב). וז"ל ואע"ג דהאי קרא בלוחות הראשונות כתיב. לא נסתלקה שכניה עד
 לוחות האחרונות שניתנו ביום הכפורים. וגם כל ימות החורף שעסקו במלאכת המשכן שהיתה שכניה כבר ומשם ניתנו
 כל המלות בקולי קולות ולפידים ביום קבלת עשרת הדברות עד אחד בניסן שהוקם המשכן ונסעו חזרה שכניה מן הכר
 יישב לה על הכפורת וכו' ע"ש. וכ"כ רש"י צ"ל (ה' ב). ושם הוסיף דלא נסתלקה שכניה עד כ' באייר שנעלה הענין ע"ש.
 וכ"כ הרמב"ן עלמו בפירושו עה"ה (פ' לז) ע"ש. וא"כ יש לומר דמעשה מקושש ופסח שני וצנות ללפחד ומור כולם בשנה
 הדיא היה וכולם ניתנו בסיני [וא] ההפרש מצוה שהכלל שקבלו עליהם לשמוע ולעשות מל"ה ב"ד הגדול וכולם להמנות.